

30.5.2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Viite OKM/13/010/2017

Asia

MUURAMEN KUNNAN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN EDUSKUNNALLE LAIKSI PERUSOPETUSLAIN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoa 5.6.2017 mennessä luonnokseen Hallituksen esityksestä Eduskunnalle laiksi perusopetuslain väliaikaisesta muuttamisesta - toisen kotimaisen kielen kokeilu.

Muuramen lausunto lakiesitykseen

Muuramen kunta suhtautuu lakiesitykseen varovaisen myönteisesti, tosin tietyin reunaehdoin. Hyvää lakiluonnoksessa on ehdotuksen riittävän pitkä määräaikaisuus, joka mahdollistaa vaikutusten arvioinnin riittävän pitkällä ajanjaksolla. Määräaikaaisuudesta huolimatta on alusta lähtien varauduttava tilanteeseen, jossa määräajaksi säädetty laki muuttuu toistaiseksi voimassaolevaksi.

Kun lakiesityksen mukaisesti toisen kotimaisen kielen tilalle voidaan valita muu vieras kieli, tulee lain määräaikaisesta voimassaolosta huolimatta varmistaa:

1. Suomalaisen kulttuuriperinnön vaaliminen

Suomalainen kulttuuri on perustunut vahvasti kahteen kansalliskieleen, ja vaikutukset ovat huomattavasti kielellisiä laajempia. Luonnollisesti kaksikielisyyden merkitys vaihtelee alueellisesti varsin paljon, joka varmasti osaltaan on vaikuttanut lakiesityksen syntymiseen. Kouluissa annettavan opetuksen tehtävä on varmistaa tasapuolisesti mahdollisuuksia elää ja työskennellä missä tahansa maan kolkassa ilman pelkoa syrjityksi tulemisesta puutteellisen kielitaidon perusteella.

2. Vastaavat muutokset julkishallinnon kielivaatimuksiin

Lakiluonnoksen yhteydessä on arvioitava uudelleen voimassaolevan lainsäädännön mukaisia kielitaitovaatimuksia, esimerkiksi molempien kotimaisten kielten osaamisen merkitystä jatko-opintojen tai virkaan valituksi tulemisen kannalta. Kaksikielisyyteen liittyviä säännöksiä sisältyy mm. lakiin julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta ja yliopistojen tutkinnoista annettuun sekä ammattikorkeakouluista annettuun valtioneuvoston asetukseen.

Tilannetta, jossa hyvin varhaisella iällä tehty kielivalinta sulkisi pois tai vaikeuttaisi pääsyä esimerkiksi julkishallinnollisiin tehtäviin ei saa syntyä kokeilun aikana – eikä tulevaisuudessa.

Kuitenkin on todettava, että elämme voimakkaasti globalisoituvassa maailmassa, jossa etäisyydet teknologian kehityksen myötä lyhenevät jatkuvasti. Vahvalla kieli- taidolla on suuri merkitys yksilön mahdollisuuksiin, ja vaihtoehtojen kaventaminen liiaksi tuskin palvelee ketään.

Suomen maantieteellinen sijainti on luonteeltaan sellainen, jossa esimerkiksi venäjän kieltä taitavien markkinointi- ja palvelusektorin osaajien panoksella on suuri merkitys joidenkin alueiden taloudelliselle kantokyvyille.

Mikäli suomalainen kaksikielisen kulttuurin säilymisestä pidetään huolta, ja jatko- opintoihin pääsyyn tai julkishallinnon toimintaan liittyvät ruotsinkielen velvoitteet mukautetaan vastaamaan syntyvää uutta tilannetta, Muuramen kunta suhtautuu esitykseen myönteisesti.

Käsitelty Muuramen lapsi – ja perhepalveluiden lautakunnan kokouksessa
23.5.2017 § 10

Lausunnon keskeinen sisältö

Muuramen kunta suhtautuu lakiesitykseen varovaisen myönteisesti, tosin tietyin reunaehdoin. Hyvää lakiluonnoksessa on ehdotuksen riittävän pitkä määräaikaisuus, joka mahdollistaa vaikutusten arvioinnin riittävän pitkällä ajanjaksolla. Määräaikaaisuudesta huolimatta on alusta lähtien varauduttava tilanteeseen, jossa määräajaksi säädetty laki muuttuu toistaiseksi voimassaolevaksi.

Kun lakiesityksen mukaisesti toisen kotimaisen kielen tilalle voidaan valita muu vieras kieli, tulee lain määräaikaisesta voimassaolosta huolimatta varmistaa:

1. Suomalaisen kulttuuriperinnön vaaliminen

Suomalainen kulttuuri on perustunut vahvasti kahteen kansalliskieleen, ja vaikutukset ovat huomattavasti kielellisiä laajempia. Luonnollisesti kaksikielisuuden merkitys vaihtelee alueellisesti varsin paljon, joka varmasti osaltaan on vaikuttanut lakiesityksen syntymiseen. Kouluissa annettavan opetuksen tehtävä on varmistaa tasapuolisesti mahdollisuuksia elää ja työskennellä missä tahansa maan kolkassa ilman pelkoa syrjityksi tulemisesta puutteellisen kielitaidon perusteella.

2. Vastaavat muutokset julkishallinnon kielivaatimuksiin

Lakiluonnoksen yhteydessä on arvioitava uudelleen voimassaolevan lainsäädännön mukaisia kielitaitovaatimuksia, esimerkiksi molempien kotimaisten kielten osaamisen merkitystä jatko-opintojen tai virkaan valituksi tulemisen kannalta. Kaksikielisyysliittymiä säännöksiä sisältyy mm. lakiin julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta ja yliopistojen tutkinnoista annettuun sekä ammattikorkeakouluista annettuun valtioneuvoston asetukseen.

Tilannetta, jossa hyvin varhaisella iällä tehty kielivalinta sulkisi pois tai vaikeuttaisi pääsyä esimerkiksi julkishallinnollisiin tehtäviin ei saa syntyä kokeilun aikana – eikä tulevaisuudessa.

Kuitenkin on todettava, että elämme voimakkaasti globalisoituvassa maailmassa, jossa etäisyydet teknologian kehityksen myötä lyhenevät jatkuvasti. Vahvalla kielitaidolla on suuri merkitys yksilön mahdollisuuksiin, ja vaihtoehtojen kaventaminen liiaksi tuskin palvelee ketään.

Suomen maantieteellinen sijainti on luonteeltaan sellainen, jossa esimerkiksi venäjän kieltä taitavien markkinointi- ja palvelusektorin osaajien panoksella on suuri merkitys joidenkin alueiden taloudelliselle kantokyvylle.

Mikäli suomalainen kaksikielisen kulttuurin säilymisestä pidetään huolta, ja jatko-opintoihin pääsyyn tai julkishallinnon toimintaan liittyvät ruotsinkielen velvoitteet mukautetaan vastaamaan syntyvää uutta tilannetta, Muuramen kunta suhtautuu esitykseen myönteisesti.

